

КОНВЕНЦИЯ ЗА МЕЖДУНАРОДНА ТЪРГОВИЯ СЪС ЗАСТРАШЕНИ ВИДОВЕ ОТ ДИВАТА ФЛОРА И ФАУНА

ТЕМА: 4

Птици (Aves)

Лектор: ст.н.с. I ст., д.б.н. Златозар Боев
(НПМ-БАН)

Обща характеристика

- Определение
- Външен вид
- Многообразие в света, Европа, Балканския полуостров и България
- Място в природните екосистеми
- Денонощна активност
- Начин на живот
- Миграции
- Численост разпространение
- Птиците като материален и културен ресурс
- Птиците като природно наследство
- Особености на България по отношение на опазването на птиците – положение относно ареалите и трафика
- Основни аспекти на утлитарното значение на птиците, обект на незаконна търговия

Най-търгувани разреди птици

- Разред Соколоподобни (Falconiformes) или Ястrebopодобни (Accipitriformes)
- Разред Папагалоподобни (Psittaciformes)
- Разред Врабчоподобни (Passeriformes)
- Разред Бързолетоподобни (Apodiformes)
- Разред Совоподобни или Нощни грабливи птици (Strigiformes)

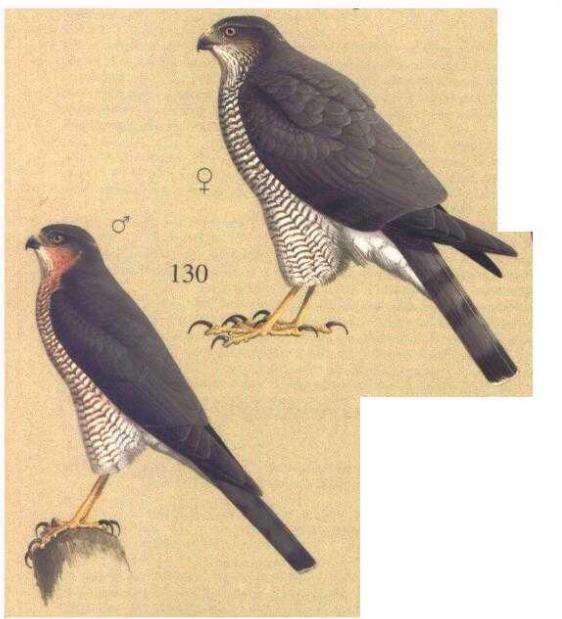
Разред Пеликаноподобни (Pelecaniformes)

Къдроглав пеликан (*Pelecanus crispus*)

Разред Соколоподобни (Falconiformes) или Ястребоподобни (Accipitriformes)

- Обща характеристика с диагностични белези
- Систематика (5 семейства: лешояди на Новия Свет или грифове, кондори Cathartidae, орли-рибари или речни орли Pandionidae, ястrebови Accipitridae /вкл. лешояди на Стария Свет Gypaetinae и орли Aquilinae/, птици-секретари Sagittariidae, соколови Falconidae)
- Представители
- Видово разнообразие – 287 вида
- Включени в CITES (21.07.2000 г.): Приложение I – 16 вида, Приложение II – няма

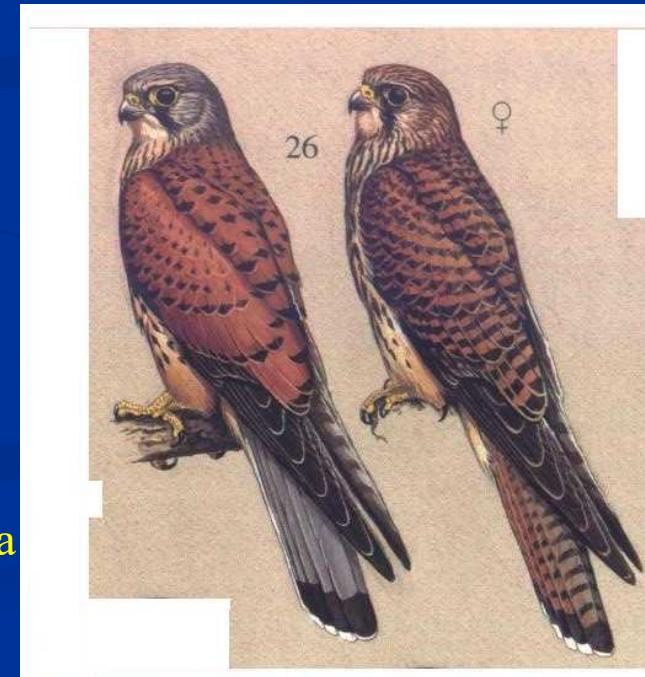

Сем. Ястrebови (Accipitridae)

Малък ястreb
(*Accipiter nisus*)

Сем. Соколови (Falconidae)

Обикновена ветрушка
(Керкенез)
(*Falco tinnunculus*)

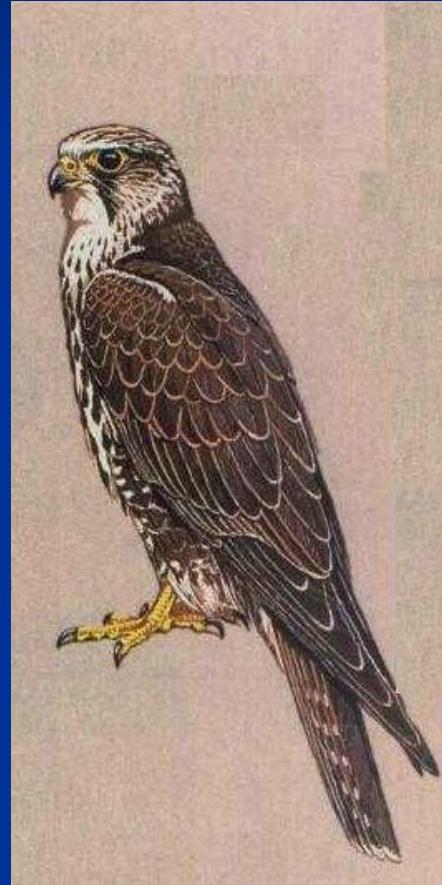

Разред Соколоподобни (Falconiformes) или Ястrebоподобни (Accipitriformes)

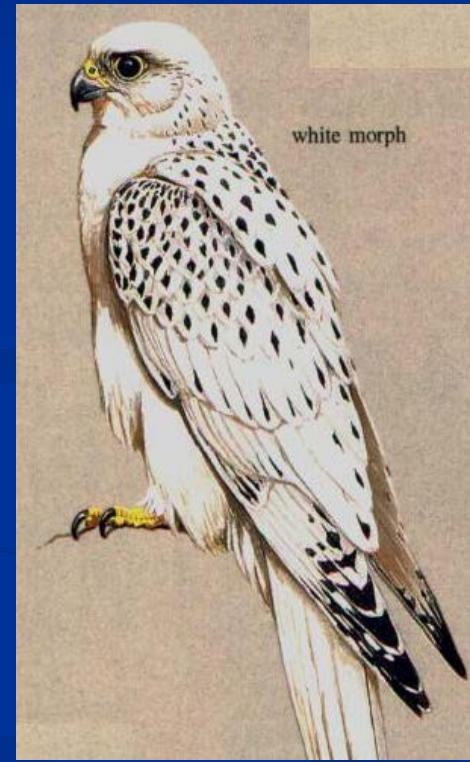
Сем. Соколови (Falconidae)

Белошипа ветрушка
(*Falco naumanni*)

Ловен сокол
(*Falco cherrug*)

Благороден (бял, полярен)
сокол (*Falco rusticolus*)

Разред Соколоподобни (Falconiformes) или Ястребоподобни (Accipitriformes)

Сем. Орли рибари (Pandionidae)

Орел рибар (*Pandion haliaetus*)

Разред Соколоподобни (Falconiformes) или Ястrebоподобни (Accipitriformes)

Брадат лешояд (Брадат орел) (*Gypaetus barbatus*)

Разред Соколоподобни (Falconiformes) или Ястребоподобни (Accipitriformes)

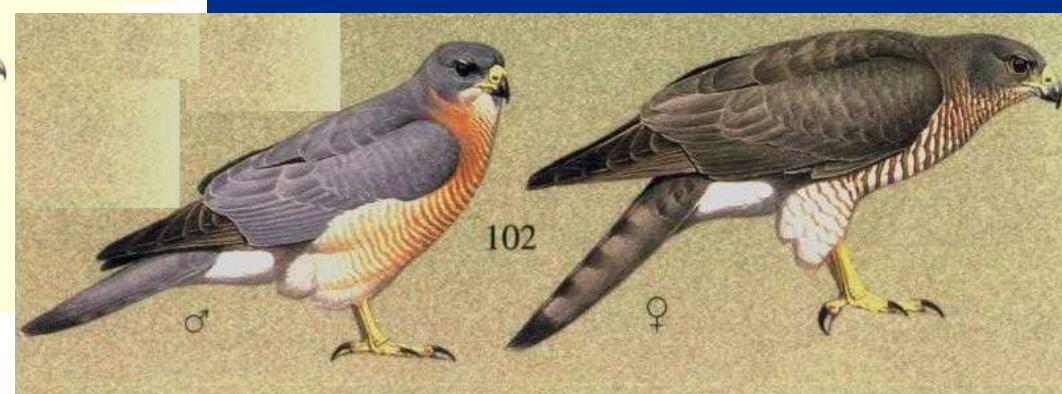

9

Сем. Ястребови (Accipitridae) Яструби

Голям яструб (*Accipiter gentilis*)

Късопъст яструб
(*Accipiter brevipes*)

Разред Соколоподобни (Falconiformes) или Ястребоподобни (Accipitriformes)

Сем. Ястребови (Accipitridae)

Орли

Ястребов орел
(*Hieraetus fasciatus*)

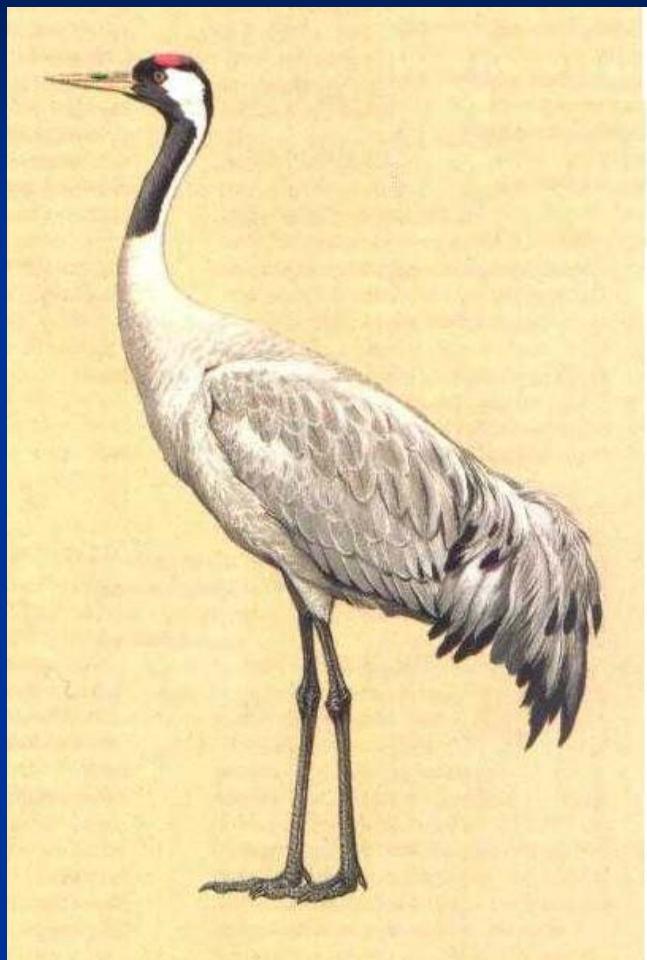

Малък орел
(*Hieraetus pennatus*)

Скален орел
(*Aquila chrysaetos*)

Разред Жеравоподобни (Gruiformes)

Сив жерав (*Grus grus*)

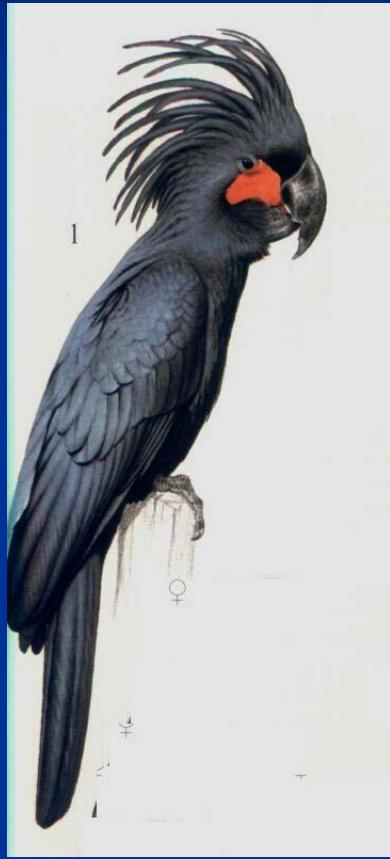
Дропла (*Otis tarda*)

Разред Папагалоподобни (Psittaciformes)

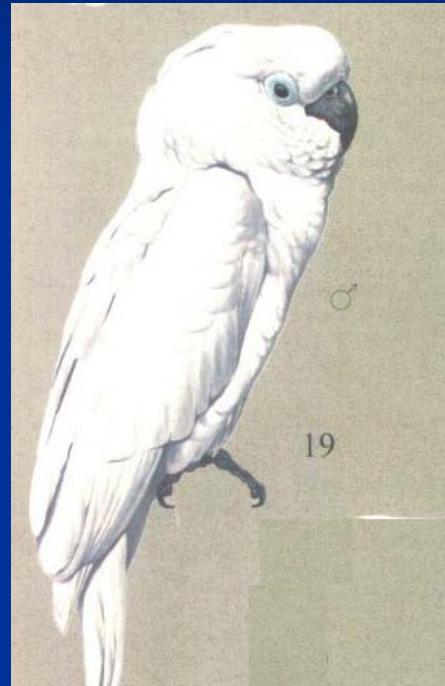
- Обща характеристика с диагностични белези
- Систематика (3 семейства: лорита Loriidae, какадута Cacatuidae същински папагали Psittacidae)
- Видово разнообразие – 344 вида
- Включени в CITES (21.07.2000 г.): Приложение I – 45 вида, Приложение II – 296 вида (т. е. всички папагалободобни с изкл. на 3 в.)

Разред Папагалоподобни (Psittaciformes)

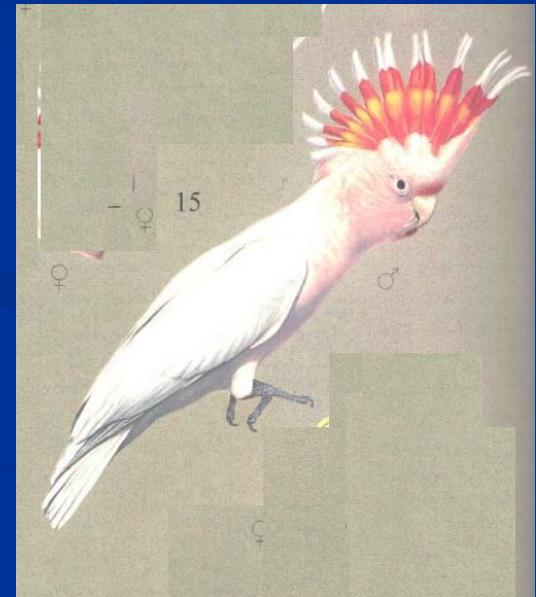
Сем. Какадута (Cacatuidae)

Черен (аров) какаду
(*Probosciger aterrimus*)

Бял какаду
(*Cacatua alba*)

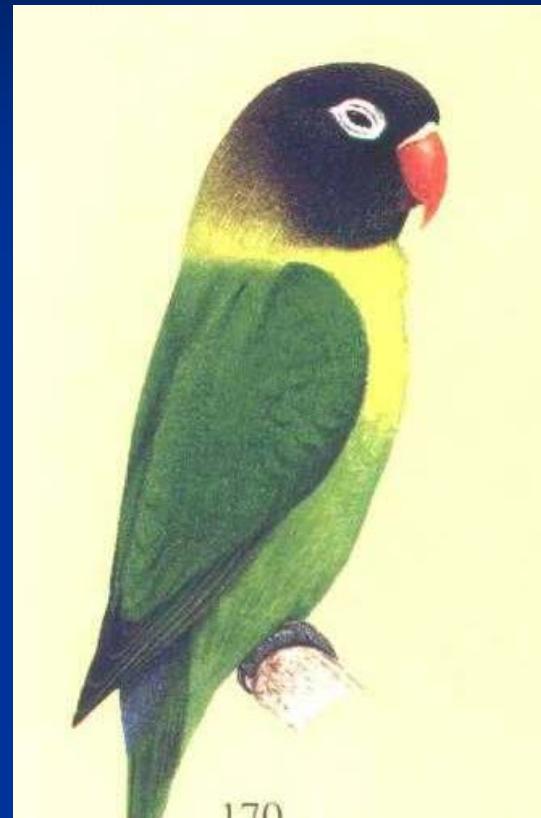
Какаду инка
(червенокачулат какаду)
(*Cacatua leadbeateri*)

Разред Папагалоподобни (Psittaciformes)

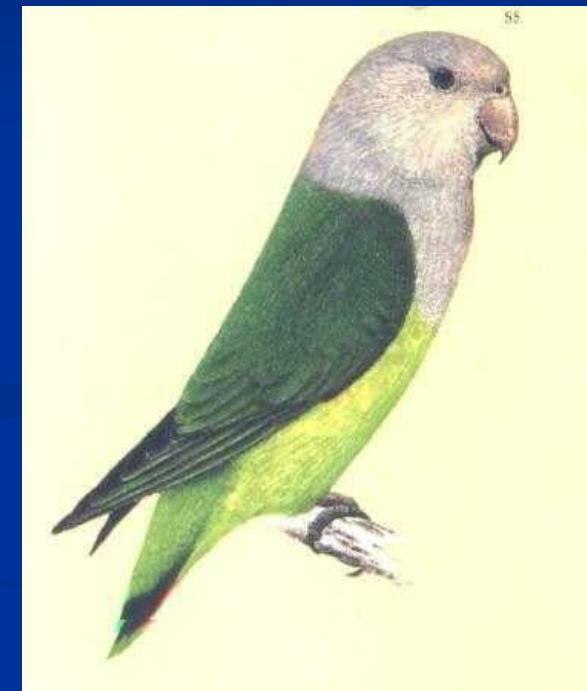
Неразделки (*Agapornis* spp.)

Червеноглава неразделка
(*Agapornis pullarius*)

Жълтогърла неразделка
(*Agapornis personatus*)

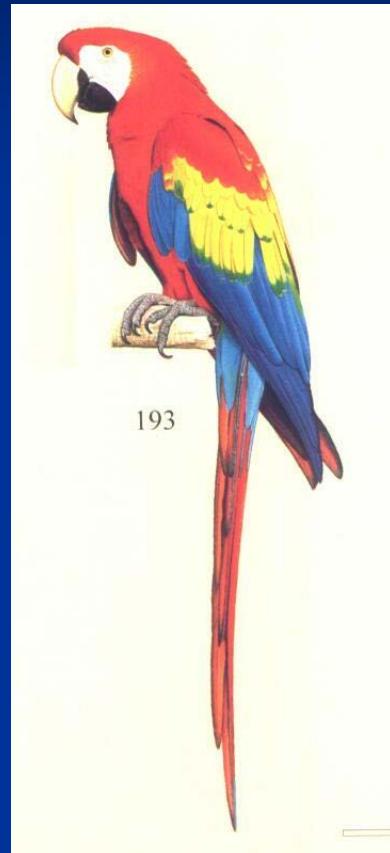

Сивоглава неразделка
(*Agapornis canus*)

Разред Папагалоподобни (Psittaciformes)

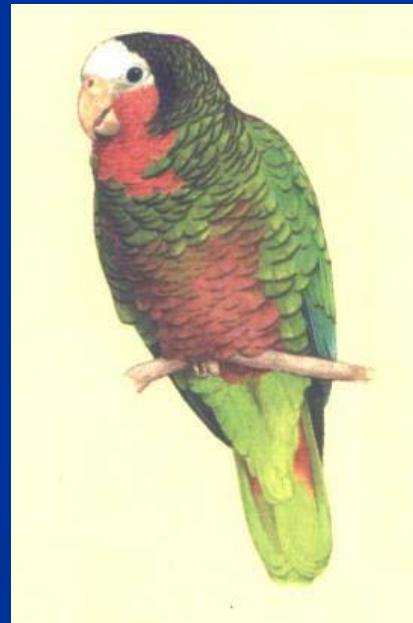
Синьоъжълт ара
(*Ara ararauna*)

Червен ара
(*Ara macao*)

Сив папагал (жако)
(*Psittacus erithacus*)

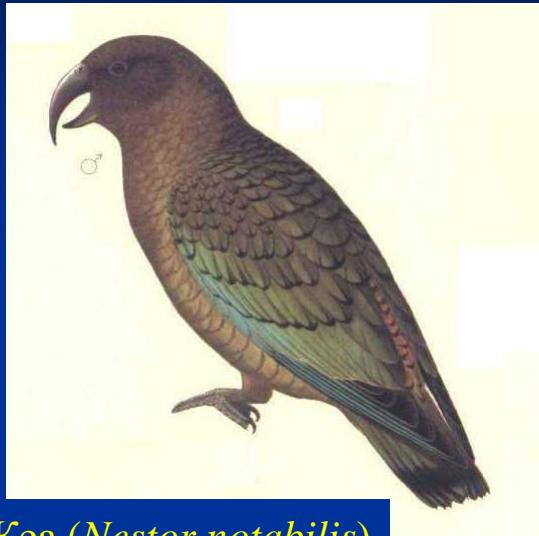

Кубинска амазона
(*Amazona leucocephala*)

Разред Папагалоподобни (Psittaciformes)

Лешоядов (гологлав)
папагал
(*Psittrichas fulgidus*)

Kea (*Nestor notabilis*)

Совов папагал (Какапо)
(*Strigops habroptilus*)

Кака
(*Nestor meridionalis*)

Разред Врабчоподобни (Passeriformes)

- Обща характеристика с диагностични белези
- Систематика (175 семейства: мухоловкови Muscicapidae, нектарници Nectariniidae, овесаркови Emberizidae, тъкачови Ploceidae, чинкови Fringillidae, райски птици Paradisidae и др.)
- Видово разнообразие - над 5300 вида
- Включени в CITES (21.07.2000 г.): Приложение I – 15 вида, Приложение II – 63 вида (вкл. всички скални петлета и всички райски птици)

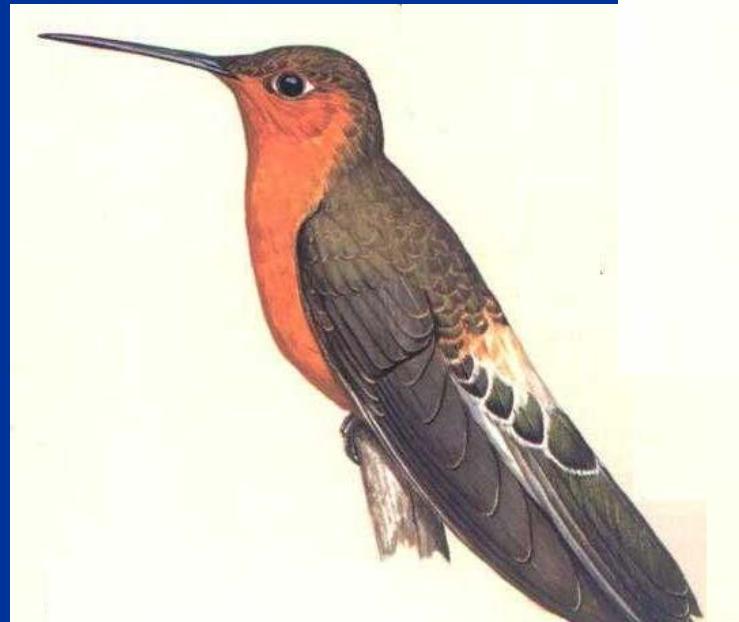
Разред Бързолетоподобни (Apodiformes)

- Обща характеристика с диагностични белези
- Систематика (3 семейства: бързолетови Apodidae, качулати или дървесни бързолети Hemiprocnidae, колибри Trochilidae)
- Видово разнообразие – 428 вида
- Включени в CITES (21.07.2000 г.): Приложение I – 1 вид, Приложение II – 337 вида (вкл. всички колибри)

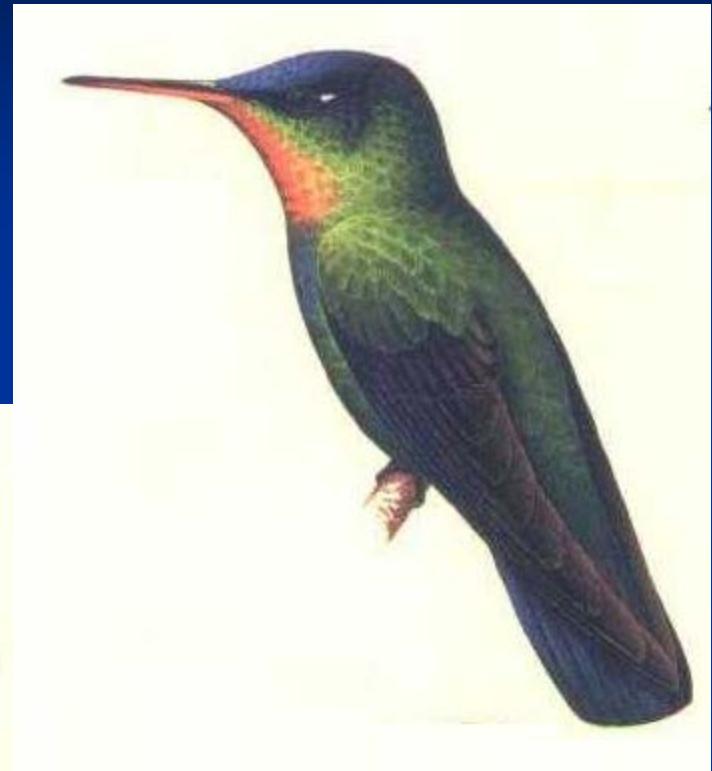
Сем. Колибри (Trochilidae)

Мечоклюно колибри
(*Ensifera ensifera*)

Гигантско колибри
(*Patagona gigas*)

Огненогърло колибри
(*Panterpe insignis*)

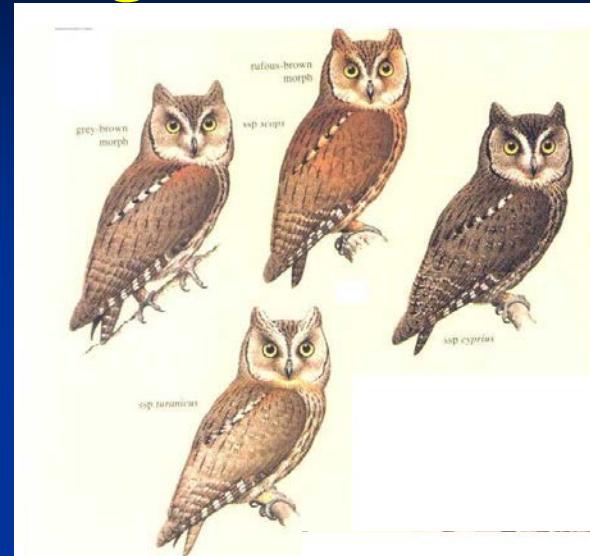
Разред Совоподобни или Нощни грабливи птици (Strigiformes)

- Обща характеристика с диагностични белези
- Систематика (2 семейства: забулени сови Tytonidae, същински сови Strigidae)
- Видово разнообразие – 146 вида
- Включени в CITES (21.07.2000 г.): Приложение I – 5 вида, Приложение II – 141 вида (т. е. всички совободобни):

Разред Совоподобни или Нощни грабливи птици (Strigiformes)

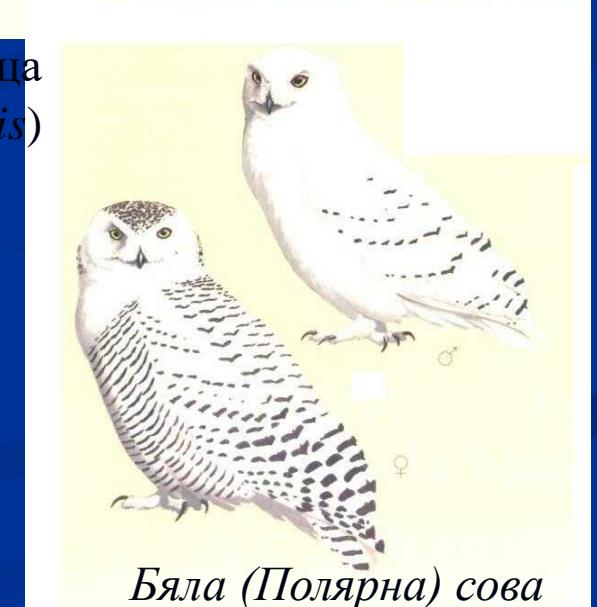
Пернатонога
кукумявка
(*Aegolius funereus*)

Чухал
(*Otus scops*)

Уралска улулица
(*Strix uralensis*)

Бяла (Полярна) сова
(*Nyctea scandiaca*)

Бухал (*Bubo bubo*)

Най-често търгувани части и деривати от птици

- Препарирани глави на дневни и нощни грабливи птици
- Изсушени глави на птици-носорози (Coraciiformes: Bucerotidae), тукани (Piciformes: Ramphastidae)
- Нокти от краката на дневни и нощни грабливи птици
- Накити от пера – колиета, колани, гривни, диадеми, гирлянди
- Одрани кожи с украсните пера

Изсушени глави-мумии на северен шлемоглав кракс (*Rauxi rauxi rauxi*)

Препарирани птици

- Монтирани сухи препарати на кожи
- Напълнени немонтирани кожи
- Тотални и частични препарати в течен фиксатив

Пера, яйца и други продукти

- Птерологични материали
- Егретки от чапли (Ciconiiformes: Ardeidae)
- Декоративни пера от райски птици (Passeriformes: Paradisaeidae)
- Оологични колекции (яйца, цели люпила)
- Обработени черупки от яйца
- Кости - пръчици за хранене от тарзометатарзалните кости от краката на щъркели (Ciconiiformes: Ciconiidae) и жерави (Gruiformes: Gruidae) и шевни игли от карпометакарпалните кости от крилата на казуари (Casuariiformes: *Casuarius* sp.)

Методи за идентифициране на екземплярите от птици

- Разпределение на люспите на подотеката (pd-gram)
- Рентгенова фотография на скелета на крилото (ампутирани пръсти от китката)
- Изрязване на първостепенните махови пера по схема
- Имплантиран електронен чип

Яйца на грабливи птици (соколи), включени в CITES

Falco naumanni Lesser Kestrel
белошипа ветрушка
5 яйца

Falco cherrug
Saker
ловен сокол
4 яйца

Falco subbuteo
Hobby
сокол орко
5 яйца

Falco peregrinus Peregrine
сокол скитник
8 яйца

Яйца на грабливи птици (орли), включени в CITES – продължение

Hieraaetus fasciatus Bonelli's Eagle
ястровор орел – 3 яйца

Aquila heliaca Imperial Eagle
царски орел – 2 яйца

Aquila chrysaetos Golden Eagle
скален орел – 4 яйца

Яйца на грабливи птици (лешояди), включени в CITES – продължение

Neophron percnopterus Egyptian Vulture
египетски лешояд
3 яйца

Gyps fulvus Griffon Vulture
белоглав лешояд
1 яйце